


**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**Кафедра адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної
діяльності**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
Остапчук А.Д.
2023 р.



“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри адміністративного
менеджменту та ЗЕД
Протокол № 17 від “ 17” травня 2023 р.

Завідувач кафедри
 (Луцьк В.В.)

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП “Менеджмент ЗЕД”
 Гарант ОП
(Діброва Л.В.)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА

спеціальність 073 «Менеджмент»

освітня програма Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Факультет аграрного менеджменту

Розробник: доцент кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, к. екон. н., доц. **Олександра Сергіївна Ралко**

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	<i>073 «Менеджмент»</i>	
Освітня програма	<i>«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	20 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	14 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	70 год.	98 год.
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	5 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є опанування знаннями щодо збалансованої системи показників, які використовуються для визначення ефективності управління зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Основними завданнями викладання навчальної дисципліни є: обґрунтувати важливість економічних і фінансових показників в менеджменті зовнішньоекономічної діяльності, вивчити ключові аспекти побудови фінансової звітності компанії, балансу, звітності щодо прибутків та збитків компанії, цикли руху грошових засобів, показники ліквідності та фінансової стійкості підприємств, оцінка вартості компанії, фінансові важелі, система показників оцінки продуктового портфелю підприємства; визначити співвідношення витрат,обсягів реалізації і прибутку та ефективність зовнішньоторговельних операцій; розглянути стратегічний підхід до побудови збалансованої системи показників підприємства, адаптованої до його потреб, стадії життєвого циклу та специфіки зовнішньоекономічної діяльності; для налагодження ефективного контролю зовнішньоекономічної діяльності

підприємства вивчити різні методи планування та контролю діяльності, зокрема метод SMART.

Набуття компетентностей:

Компетентності	Зміст
Інтегральна компетентність (ІК)	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з менеджменту ЗЕД або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог
Загальні компетентності	
ЗК1	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК2	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог
ЗК3	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
СК1	Вміння обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів
СК2	Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани
СК4	Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів в організації
СК9	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію
СК11	Здатність використовувати методичні та практичні підходи до здійснення господарської діяльності організацій в умовах міжнародної діяльності
СК12	Здатність знаходити та оцінювати ринкові можливості на зовнішніх ринках

Програмні результати навчання

ПРН	Зміст
ПРН 2	Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення
ПРН 8	Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією
ПРН 12	Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом)

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Програма дисципліни

Змістовий модуль 1. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства

Тема 1. Огляд фінансово-економічної звітності підприємства

Сутність і види бухгалтерського обліку. Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Фінансова звітність підприємств. Значення облікової інформації для прийняття управлінських рішень. Класифікація коштів і джерел коштів підприємства.

Тема 2. Класичний фінансово-економічний аналіз підприємства

Аналіз показників ліквідності (платоспроможності) підприємства. Аналіз показників прибутковості (рентабельності). Аналіз показників оборотності.

Тема 3. Аналіз продуктового портфелю підприємства за П. Друкером

Розподіл продуктів підприємства в залежності від їх вкладу у прибуток та витрати з врахуванням якісних характеристик людського ресурсу, що задіяний у бізнес-процесах за продуктовим розподілом.

Тема 4. Ключові показники менеджменту на різних етапах життєвого циклу підприємства
Критичні показники для оцінки внутрішнього середовища підприємства за різними етапами життєвого циклу підприємства. Методика розрахунку ключових показників менеджменту.

Тема 5. Еволюція системи збалансованих показників підприємства

Огляд та характеристика основних показників оцінки діяльності підприємства та зміну поглядів на вибір ключових показників бізнесу.

Змістовий модуль 2. Контроль та планування діяльності підприємства

Тема 6. Аналітичні показники: новий спосіб контролю за ефективністю організації

Основні підходи до вимірювання та формалізації якісних характеристик бізнес-процесів.

Тема 7. Реалії бізнесу: області результативності за П. Друкером

Аналіз, контроль та планування каналів збуту, постачальників та продуктового портфелю компанії за внесками у прибутки та витрати.

Тема 8. Визначення пріоритетних напрямів розвитку на основі стратегічного аналізу

Методика визначення пріоритетних напрямів розвитку підприємства на основі SWOT, PEST аналізів та побудови конкурентного профілю підприємства.

Тема 9. Планування та контроль діяльності підприємства за методом SMART

Застосування методу SMART для пріоритетних напрямів розвитку підприємства з подальшим визначенням ключових параметрів контролю їх реалізації.

Тема 10. Підходи до оцінки вартості бізнесу: суть, необхідність, перспектива

Різні підходи до оцінки вартості бізнесу. Методика їх розрахунку. Переваги та недоліки використання різних методів оцінки вартості бізнесу. Обмеження у застосуванні оцінки вартості бізнесу для підприємств.

Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			Л	п	Лаб	інд	с.р.		л	п	Лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства														
Тема 1. Огляд фінансово-економічної звітності підприємства	1	9	2	2				5	11,5	0,5	1			10
Тема 2. Класичний фінансово-економічний аналіз підприємства	2	16	2	4				10	13	1	2			10

Тема 3. Аналіз продуктового портфелю підприємства за П. Друкером	3	9	2	2			5	11,5	0,5	1			10
Тема 4. Ключові показники менеджменту на різних етапах життєвого циклу підприємства	4	16	2	4			10	13	1	2			10
Тема 5. Еволюція системи збалансованих показників підприємства	5	10	2	2			6	12	1	1			10
Разом за змістовим модулем 1	60		10	14			36	61	4	7			50
Змістовий модуль 2. Контроль та планування діяльності підприємства													
Тема 6. Аналітичні показники: новий спосіб контролю за ефективністю організації	6	12	2	2			8	11,5	0,5	1			10
Тема 7. Реалії бізнесу: області результативності за П. Друкером	7	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 8. Визначення пріоритетних напрямів розвитку на основі стратегічного аналізу	8	14	2	4			8	13	1	2			10
Тема 9. Планування та контроль діяльності підприємства за методом SMART	9	12	2	4			6	13	1	2			10
Тема 10. Підходи до оцінки вартості бізнесу: суть, необхідність, перспектива	10	10	2	4			4	9,5	0,5	1			8
Разом за змістовим модулем 2	60		10	16			34	59	4	7			48
Усього годин													
Курсовий проект (робота) з _____ <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>			-	-	-		-		-	-	-	-	-
Усього годин	120		20	30			70	120	8	14			98

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	не передбачені планом	
2		
...		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Огляд фінансово-економічної звітності підприємства	2
2	Тема 2. Класичний фінансово-економічний аналіз підприємства	4
3	Тема 3. Аналіз продуктового портфелю підприємства за П. Друкером	2
4	Тема 4. Ключові фінансові показники на різних етапах життєвого циклу підприємства	2
5	Тема 5. Ключові показники розвитку на різних етапах життєвого циклу підприємства	2
6	Тема 6. Еволюція системи збалансованих показників підприємства	2
7	Тема 7. Аналітичні показники: новий спосіб контролю за ефективністю організації	2
8	Тема 8. Реалії бізнесу: області результативності за П. Друкером	2
9	Тема 9. Визначення пріоритетних напрямів розвитку на основі SWOT аналізу	2
10	Тема 10. Визначення пріоритетних напрямів розвитку на основі PEST аналізу	2
11	Тема 11. Планування та контроль діяльності підприємства за методом SMART	4
12	Підходи до оцінки вартості бізнесу: міжнародний вимір	2
13	Підходи до оцінки вартості бізнесу: національні рейтинги	2
Разом		30

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені планом	
2		
...		

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Огляд фінансово-економічної звітності підприємства	5
2	Тема 2. Класичний фінансово-економічний аналіз підприємства	10
3	Тема 3. Аналіз продуктового портфелю підприємства за П. Друкером	5
4	Тема 4. Ключові показники менеджменту на різних етапах життєвого циклу підприємства	10
5	Тема 5. Еволюція системи збалансованих показників підприємства	6
6	Тема 6. Аналітичні показники: новий спосіб контролю за ефективністю організації	8
7	Тема 7. Реалії бізнесу: області результативності за П. Друкером	8
8	Тема 8. Визначення пріоритетних напрямів розвитку на основі стратегічного аналізу	8
9	Тема 9. Планування та контроль діяльності підприємства за методом SMART	6
10	Тема 10. Підходи до оцінки вартості бізнесу: суть, необхідність, перспектива	4
Разом		70

8. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Зразки контрольних питань

1. Охарактеризуйте сутність фінансового обліку, його мету і завдання.
2. Охарактеризуйте сутність управлінського обліку, його мету і завдання.
3. Періодичність складання фінансової звітності.
4. Суб'єкти і об'єкти бухгалтерського обліку.
5. Форми ведення бухгалтерського обліку в Україні.
6. Міжнародний досвід бухгалтерського обліку.
7. Характеристика національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.
8. Характеристика необоротних та оборотних активів підприємства.
9. Характеристика власного капіталу підприємства.
10. Характеристика поточних зобов'язань підприємства.
11. Бухгалтерський баланс як джерело інформації для управління.
12. Витрати, собівартість продукції та їх види.
13. Об'єкти калькулювання і розподіл витрат у сільському господарстві

14. Таргетування собівартості продукції(цільова собівартість)
15. Управлінський облік та його значення в прийнятті рішень.
16. Сутність бюджетування
17. Види бюджетів.

Зразки тестів

1. Фінансовий стан підприємства характеризується...
 - а. Сукупністю виробничо-господарських факторів.
 - б. Системою показників, що відображають наявність фінансових ресурсів.
 - в. Системою показників, що відображають наявність і формування фінансових ресурсів.
 - г. Системою показників, що відображають наявність, розміщення й використання фінансових ресурсів.
 - д. Формування та використання фінансових ресурсів.
2. Фінансовий стан підприємства залежить від...
 - а. Фінансової політики підприємства.
 - б. Випуску продукції.
 - в. Реалізації продукції.
 - г. Результатів виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності підприємства.
 - д. Ефективності використання фінансових ресурсів.
3. Основними завданнями аналізу фінансового стану є...
 - а. Дослідження результатів господарської діяльності підприємства.
 - б. Аналіз бухгалтерської звітності.
 - в. Оцінка ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, прибутковості та ефективності використання майна підприємства.
 - г. Планування фінансової діяльності підприємства.
 - д. Дослідження фінансових ресурсів.
4. Фінансовий аналіз є складовою частиною...
 - а. Аналізу господарської діяльності підприємства.
 - б. Аналізу фінансової діяльності підприємства.
 - в. Аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства.
 - г. Аналізу виробничого обліку.
 - д. Аналізу бухгалтерської звітності.
5. Зовнішній фінансовий аналіз має такі особливості:
 - а. Орієнтація на публічну звітність підприємства та максимальна відкритість результатів аналізу.
 - б. Різноманітність цілей і інтересів суб'єктів аналізу та множинність об'єктів-користувачів.
 - в. Орієнтація на зовнішніх користувачів.

- г. Здійснення аналізу зовнішніми аналітиками.
- д. Зовнішній предмет дослідження.
- 6. Основним змістом зовнішнього фінансового аналізу є:
 - а. Аналіз питань, визначених зовнішніми користувачами.
 - б. Аналіз питань, визначених зовнішніми аналітиками.
 - в. Аналіз абсолютних показників прибутку, рентабельності та фінансової стійкості підприємства.
 - г. Аналіз ліквідності, платоспроможності, ефективності використання майна та капіталу.
 - д. Економічна діагностика фінансового стану підприємства.
- 7. Основним змістом внутрішнього (традиційного) фінансового аналізу є:
 - а. Аналіз динаміки прибутку, рентабельності, самоокупності та кредитоспроможності підприємства.
 - б. Оцінка використання майна, капіталу, власних фінансових ресурсів.
 - в. Аналіз ліквідності балансу та платоспроможності підприємства.
 - г. Аналіз питань, визначених внутрішніми користувачами.
 - д. Аналіз питань, визначених внутрішніми аналітиками.
- 8. Прийоми оцінки фінансового стану підприємства - це...
 - а. Аналіз відносних показників.
 - б. Факторний аналіз.
 - в. Аналіз платоспроможності.
 - г. Аналіз кредитоспроможності.
 - д. Порівняльний аналіз.
- 9. Методи фінансового аналізу - це...
 - а. Комплекс науково-методичних інструментів та принципів дослідження фінансового стану підприємства.
 - б. Статистичні методи.
 - в. Математичні методи.
 - г. Формалізовані методи.
- 10. Які показники відносять до групи показників ліквідності та платоспроможності?
 - а. Маневреність власних оборотних коштів.
 - б. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу.
 - в. Частка виробничих запасів у активах.
 - г. Заборгованість кредиторам.
 - д. Коефіцієнт покриття запасів.

9. Методи навчання.

1. Методи на основі джерел інформації – індивідуальні презентації.
2. За ступенем активізації творчої активності – ділові ігри (кейс-стаді).

3. За рівнем самостійно-пізнавальної діяльності – проблемно-інформаційні, проблемно-пошукові та дослідницькі методи.
4. Інтерактивні методи – робота в малих групах.
5. Ситуаційні методи – ситуаційні задачі.

10. Форми контролю.

Контроль успішності навчання студентів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю.

Здійснюється оперативний і рубіжний (модульний) поточний контроль.

Оперативний поточний контроль здійснюється у формі індивідуального та групового контролю засвоєння навчального матеріалу, перевірки підготовленості студентів до виконання практичних занять.

Рубіжний (модульний) поточний контроль здійснюється у вигляді письмових контрольних робіт за темами лекційного курсу та практичних занять (теоретичні питання, тестові завдання, презентація результатів групової роботи над вирішенням проблемних завдань (кейс-стаді), розв'язування задач).

Поточний контроль за останнім змістовим модулем проводиться в останній тиждень навчального семестру.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (3-й семестр) за графіком семестрового контролю у вигляді завдань та тестів.

1. **Розподіл балів, які отримують студенти.** Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 01.05.2023 р. № 404)

Рейтинг студента, Бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

11. Навчально-методичне забезпечення

1. Ralko Oleksandra Planning and Control at the Enterprise. Operational Strategy as a Basis for Designing Operational System. Organizational of Auxiliary and Service

Production [monograph] Collection of case studies for students of economics and management specialities. Book./ Tetiana L. Mostenska, Oleksandra Ralko (scientific editors). –Kyiv: National University of Food Technologies, 2014. – 376 p.

2. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА», 2023р.

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Андреева Г. І. Організація і методика економічного аналізу : навч. посіб. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. 353 с.
2. Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я. Фінансова діяльність підприємств : підручник. Київ : Либідь, 2003. 384 с.
3. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит : навч. посіб. / Є.М. Романів, С.В. Приймак, С.М. Гончарук та ін. Львів, ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 772 с.
4. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2013. 256 с.
5. Економічний аналіз : навч. посіб. / за ред. акад. НАНУ, проф. Чумаченко. Київ : КНЕУ, 2001. 540 с.
6. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу : навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2001. 205 с.
7. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз : підручник / за ред. проф. А.Г. Загороднього. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 428 с.
8. В.М. Серединська, О.М.Загородна, Р.В.Федорович. Економічний аналіз : навч. посіб. Тернопіль: Видавництво Астон, 2010. 624 с.
9. Косова Т.Д., Сухарєв М.П., Ващенко Л.О. Організація і методика економічного аналізу : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 528 с.
10. Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 639 с.
11. Костирко Р.О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Харків : Фактор, 2007. 784 с.

12. Мішеніна Н. В., Мішеніна Г. А., Ярова І. Є. Економічний аналіз : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2014. 306 с.
13. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: підручник. Київ: Київський національний торговельно-економічний університет, 2011. 513 с.
14. Мних Є.В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 536 с.
15. Приймак С. В., Костишина М. Т., Долбнєва Д. В. Фінансова звітність підприємств : Навчально-методичний посібник. Львів : Ліга Прес, 2016. 268 с.
16. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. 2-ге вид, випр. і доп. Київ : Знання, 2005. 662 с.
17. Терещенко О.О. Управління фінансовою санацією підприємств : підручник. Київ: КНЕУ, 2006. 552 с.
18. Фінанси підприємств : підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. 4-те вид., переробл. і доп. Київ: КНЕУ, 2002. 571 с.
19. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / за заг. ред. Школьник І.О. Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 368 с.
20. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / за заг. ред. Т. Д. Косової, І. В. Сіменко. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 440 с.
21. Швиданенко Г.О., Олексик О.І. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства : монографія. Київ : Вид-во КНЕУ, 2002. 192 с.
22. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: Кондор, 2010. 196 с
23. Шкарабан С.І. Організація і методика економічного аналізу (Збірник задач): навч. посіб Тернопіль: ТНЕУ, «Економічна думка». 2009. 176 с.
24. Ralko Oleksandra Planning and Control at the Enterprise. Operational Strategy as a Basis for Designing Operational System. Organizational of Auxiliary and Service Production [monograph] Collection of case studies for students of economics and management specialities. Book./ Tetiana L. Mostenska, Oleksandra Ralko (scientific editors). –Kyiv: National University of Food Technologies, 2014. – 376 p.
25. Ralko Oleksandra, Iakymchuk Tetiana Enterprises background Restructuring and Ecology: Current Situation. Country Report [monograph] Restructuring and Ecology:

Current Situation. Country Report. book. –Vilnius – Szczecin – Kyiv: Vilnius University, University of Szczecin, National University of Food Technologies, Institute of World Economy and International Relations. Published by Kaunas Faculty of Humanities of Vilnius University, 2013.p. 254-259.

26. Ralko Oleksandra Formation of competitive advantages and use of innovations by business entities in the context of European integration / Oleksandra Ralko, Oksana Piankova / Mechanisms interaction competitiveness and innovations in modern international economic relations: [collective monograph]. Informācijas Sistēmu Menedžmenta Augstskola (ISMA University, Riga, Latvia), 2017, p.210-218.

27. Mostenska, T., Piankova, O. and Ralko, O. 2019. The Role of International Factors and International Market in a Turbulent Company Environment. In: Gaşior, A. (ed.) Pro-ecological Restructuring of Companies: Case Studies, Pp. 15–44. London: Ubiquity Press. DOI: <https://doi.org/10.5334/bbk.c>. License: CC-BY 4.0

13. Інформаційні ресурси

<https://zakon.rada.gov.ua/>- Верховна Ради України.

<http://www.kmu.gov.ua/> - веб-сайт Кабінету Міністрів України.

[http:// www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua) - Міністерство фінансів України.

[http:// www.ukrstat. gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua) - Державна служба статистики України.

[http:// www.nau.kiev.ua](http://www.nau.kiev.ua) - Нормативні акти України

[http:// www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3](http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3) – Бібліотеки в Україні.

<http://www.nbuv.gov.ua>. – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського

<http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України